

№33 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ

Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 9 айындағы төлем балансын алдын ала бағалау және теңгенің нақты айырбастау бағамы туралы

2016 жылғы 7 қараша

Алматы қ.

1. ТӨЛЕМ БАЛАНСЫ

Алдын ала бағалау бойынша 2016 жылғы 9 айда **ағымдағы шот тапшылығы** 5,2 млрд. АҚШ долларын құрады.

Тауарлар **экспорты** 2016 жылғы 9 айда 2015 жылғы 9 аймен салыстырғанда 26,3%-ға төмендей отырып, 26,8 млрд. АҚШ доллары болды, оның ішінде мұнай және газ конденсаты экспортының құны 35,5%-ға төмендеді. Тауарлар **импорты** 24,4%-ға қысқарып, 19,8 млрд. АҚШ доллары болып қалыптасты. Импорттың айтарлықтай төмендеуі азық-түлікке жатпайтын тұтыну тауарларын және инвестициялық тауарларды әкелу бойынша болды. **Сауда балансының** профициті 2015 жылғы 9 аймен салыстырғанда 31,1%-ға төмендеп, 7,0 млрд. АҚШ долларын құрады.

2016 жылғы 3-тоқсанда импортты тұтынудың өсуінің баяулауы байқалды. 2016 жылғы екінші тоқсанмен салыстырғанда тауарлар экспорты үшінші тоқсанда 11,5%-ға немесе 1 млрд. АҚШ долларына, ал импорт бар болғаны 6,5%-ға немесе 0,4 млрд. АҚШ долларына өсті. Ағымдағы шығыстардың салыстырмалы түрдегі қысқаруы ағымдағы шот тапшылығының тоқсандық мәнінің төмендеуіне әкеп соқты – 3-тоқсанда ол өткен тоқсанмен салыстырғанда үштен бірінен (37,3%) астамына қысқара отырып, 1,6 млрд. АҚШ долларын құрады.

Қаржы шоты бойынша капиталдың таза әкелінуі (Ұлттық Банктің резервтік активтерімен операцияларды қоспағанда) 2016 жылғы 9 айда 7,5 млрд. АҚШ доллары болды.

Шетелдік тікелей инвестициялар бойынша таза әкеліну 2016 жылғы 9 айда 12,1 млрд. АҚШ долларын құрады және көбіне фирмааралық қарыз алудың ұлғаюымен, оның ішінде арнайы мақсаттағы шетелдік еншілес кәсіпорындар (АМК) арқылы ұлғаюымен байланысты болды. Бұл ретте 2016 жылғы 3-тоқсанда шетелдік тікелей инвестициялардың 6,4 млрд. АҚШ доллары мөлшеріндегі құйылымының рекордтық көрсеткіші тіркелді. Әкелу сондай-ақ мемлекеттік және корпоративтік секторлардың орта- және ұзақмерзімді қарыз алуымен қамтамасыз етілді.

Қаржы ресурстарының әкетілуі ҚР Ұлттық қорының және басқа резиденттердің шетелдік бағалы қағаздардағы және шетелдік банктердегі шоттардағы шетелдік активтерінің өсуімен байланысты болды.

Төлем балансының операциялары бойынша 2016 жылғы 9 айда **резервтік активтер** 0,2 млрд. АҚШ долларына ұлғайды.

2016 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша халықаралық резервтер (ҚР Ұлттық қорының активтерін есептемегенде) жыл басынан бері 3,3 млрд. АҚШ долларына ұлғая отырып, 31,2 млрд. АҚШ доллары болып бағаланды. Халықаралық резервтердің өсуі шетел валютасымен жүргізілген операциялармен және монетарлық алтын қорларының өсуімен қамтамасыз етілді. Алдын ала деректер бойынша халықаралық резервтердің қалыптасқан деңгейі қазақстандық тауарлар мен көрсетілетін қызметтер импортының 9,7 айын қаржыландыруды қамтамасыз етеді.

2. НАҚТЫ АЙЫРБАСТАУ БАҒАМЫ

2016 жылғы тоғыз айда теңге нақты көрсетуде 1,2%-ға әлсіреді (нақты тиімді айырбастау бағамы индексінің 37 елдің валюталарына қатысты өзгеруі), ал 2014 жылдың басы – 2016 жылғы қыркүйек аралығындағы кезеңде әлсіреу 26,4%-ды құрады.

Теңгенің негізгі сауда әріптестерінің валюталарына қатысты нақты айырбастау бағамы (НАБ) 2016 жылғы қыркүйекте 2015 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда АҚШ долларына қатысты 1,5%-ға, еуроға қатысты 4,3%-ға, Ресей рубліне қатысты 7,5%-ға әлсірегенін және Қытай юаніне қатысты 2,7%-ға нығайғанын көрсетті.

Негізгі сауда әріптестері валюталарының нақты айырбастау бағамдарының индекстерін өзгерту бойынша деректер кестеде келтірілген.

Теңгенің нақты айырбастау бағамы индексінің өзгеруі

	2016 жылғы қаңтар – қыркүйек	2014 жылғы қаңтар – 2016 жылғы қыркүйек
Ресей рубліне қатысты	7,5%-ға әлсіреу	9,3%-ға әлсіреу
АҚШ долларына қатысты	1,5%-ға әлсіреу	43,5%-ға әлсіреу
еуроға қатысты	4,3%-ға әлсіреу	29,8%-ға әлсіреу
Қытай юаніне қатысты	2,7%-ға нығаяу	38,4%-ға әлсіреу
Беларусь рубліне қатысты	1,1%-ға әлсіреу	14,3%-ға әлсіреу
қырғыз сомына қатысты	0,1%-ға әлсіреу	26,7%-ға әлсіреу

Теңгенің 2016 жылғы қыркүйекте қалыптасқан нарықтық бағамы рубль/теңге нақты айырбастау бағамы индексінің 2013 жылғы желтоқсандағы деңгейге сәйкес келуін қамтамасыз етті. Теңге мен Ресей рублі арасындағы салыстырмалы түрдегі бағам тепе-теңдігі бағам факторының қазақстандық өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігіне әсерін теңестірді.

Толығырақ ақпаратты мына телефондар бойынша алуға болады:

+7 (727) 270 45 85

+7 (727) 330 24 97

e-mail: press@nationalbank.kz

www.nationalbank.kz